

Tisíc a jedna noc

- Středověká arabská anonymní sbírka lidových pohádek, bajek, anekdot a jiných příběhů
- Nejstarší část má původ v Indii a v Persii (dnešním Íránu), ale když si Arabové podrobili Persii, byla sbírka podstatně rozšířena např. o milostné a cestopisné příběhy, do sbírky byly přebírány i zbytky starých mezopotámských mýtů, řecké, byzantské i židovské motivy
- Vznikala v období od 7. do 16. st. (1000 let), postupně rostl počet příběhů (nyní má cca 5 knih)
- Podává poměrně věrný obraz společenských poměrů a zvyklostí tehdejšího arabského světa
- První vydání je zřejmě ze 13. st., do Evropy se sbírka dostala počátkem 18. st. (francouzský překlad) a rychle se šířila Evropou; do češtiny byla prvně přeložena 1860, kompletně až v letech 1928 – 34

- Nejrozsáhlejší a literárně nejhodnotnější částí knihy jsou pohádkové příběhy s množstvím nadpřirozených bytostí, čarodějných předmětů, kouzel a zaklínadel
- Inspirovaly celou řadu umělců ve výtvarném umění, literatuře, hudbě či ve filmu
- Jedná se o rámcový příběh, kdy krutý král Šáhrijára nechává po svatební noci popravovat své nevěsty, až nad ním vyzraje krásná a moudrá Šahrazád, která mu vypráví po nocích příběhy, nikdy je však nedokončí a zvědavý král si je doposlechne další noc
- Takto mu vypráví 1000 a jednu noc, mezitím mu porodí tři syny a krále přesvědčí, že nemá cenu ji popravovat

- některé z Šahrazádiných pohádek převyprávěl **František Hrubín** v knize **Pohádky z Tisíce a jedné noci** nebo **Eduard Petiška** v **Příbězích tisíce a jedné noci**